

رسالة محمد

درس ۶: زیست بوم ها در خطرند

اهداف درس : زیست بوم ها در خطرند

از شما دانش آموزان انتظار می رود پس از تدریس این درس به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- چه زمانی یک گونه در معرض انقراض قرار می گیرد؟
- ۲- تنوع زیستی چه زمانی در معرض خطر قرار می گیرد؟
- ۳- مهمترین عوامل تخریب زیستگاه ها را نام ببرید.
- ۴- اهمیت جنگل های استوایی را بنویسید.
- ۵- تخریب جنگل های استوایی در کدام مناطق بیشتر انجام می شود؟ به چه طریقی؟ شرح دهید.
- ۶- جنگل زدایی چیست؟ و چه اثرات منفی دارد؟
- ۷- در موضوع جنگل های استوایی ۳ روش استفاده خردمندانه از آن را بنویسید.
- ۸- به طور کلی برای حفاظت از محیط زیست کره زمین چه باید کرد؟

در دو قرن اخیر میزان تغییرات زیست بوم های جهان از تغییراتی که در تمام مدت عمرشان بر سیاره زمین داشته اند بیشتر بوده است.

در این مدت کوتاه، ده ها گونه جانوری و گیاهی منقرض شده و بسیاری از گونه ها نیز در معرض خطر انقراض قرار گرفته اند.

وقتی آخرین عضو یک گونه می میرد، دیگر تولید مثلی صورت نمی گیرد.
در نتیجه، آن گونه برای همیشه منقرض و ناپدید می شود.

کواگا : نیمی گورخر نیمی اسب
(انقراض : از سال ۱۸۸۳ میلادی)

د راسلايد بعدی، تصاویر و نقشه پراکندگی گونه های در معرض خطر را
در نواحی مختلف جهان مشاهده می کنید.

بیرسبری

خرس باندا

رافلزیا (یک گونه انگلی بزرگترین گل که قطری تا یک متر و عمری چند روزه دارد.)

برنده بهشت

غزال عربی

فیل آفریقایی

کرگدن سفید با بیش از ۲۰۰۰ کیلوگرم وزن

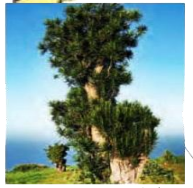
شامپانزه

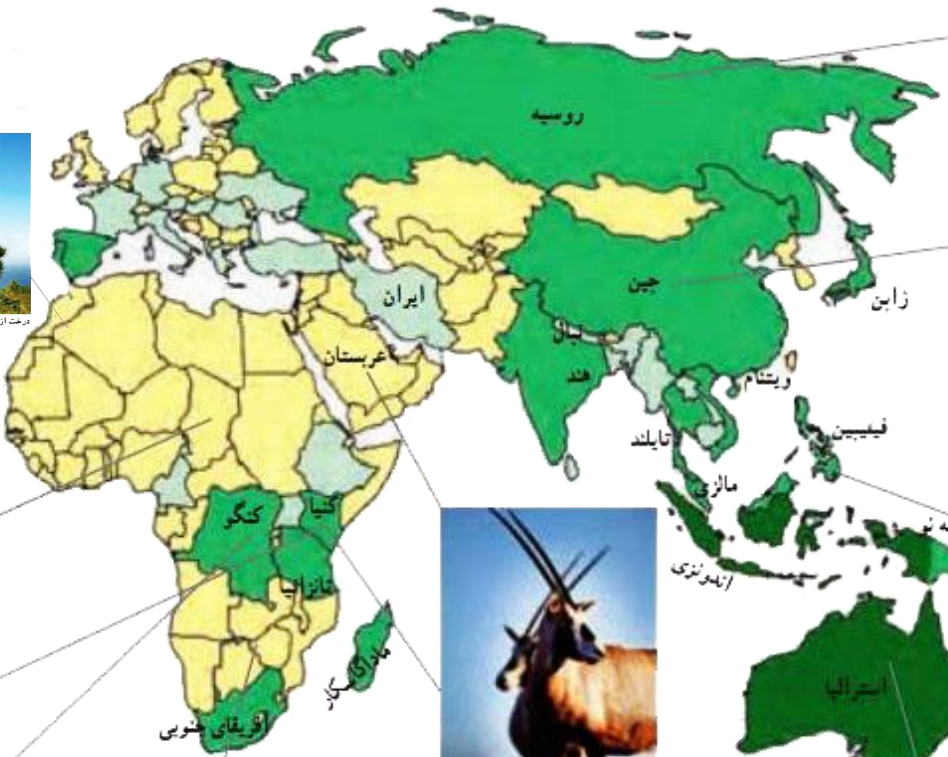
گوریل

درختان بانوباب

درخت ازوها

وزغ درختی بهاری

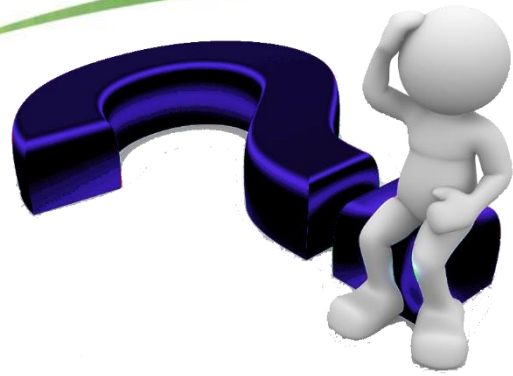

قورباغه درختی جنم قرمز

لاک پشت مرداب

تعداد گونه‌های در معرض تهدید	
	۳۰۰-۷۰۰
	۱۰۰-۳۰۰
	۵۰-۹۹
	کمتر از ۵۰

با توجه به نقشه اسلاید قبل به این سوالات پاسخ دهید.

۱. الف) سه کشور نام ببرید که بیش از ۳۰۰ گونه در معرض خطر دارند.

ب) دو کشور نام ببرید که کمتر از ۵۰ گونه در معرض خطر دارند.

۲. نواحی جنوب شرقی آسیا، استرالیا و آمریکای جنوبی را از نظر تعداد گونه های در

معرض خطر با کانادا و اروپای شمالی مقایسه کنید. علت تفاوت چیست؟

۳. چرا در صحرای آفریقا تعداد گونه های در معرض خطر بسیار کم است؟

زیستگاه‌ها چرا و چگونه تخریب می‌شوند؟

❁ در دو سه قرن اخیر، انسان در علوم و فناوری پیشرفت های چشمگیری داشته است.

اما در مقابل همهٔ این پیشرفت ها، به شدت به محیط زیست خود لطمه وارد کرده است.

تنوع زیستی زمانی در معرض خطر قرار می گیرد که زیستگاه طبیعی گیاهان و جانوران تخریب شود.

تخریب پوشش گیاهی در یک منطقه ← کمبود غذا ← از بین رفتن گونه های جانوری

مهمترین عواملی که باعث تخریب زیستگاه ها در جهان می شوند عبارتند از: ←

✓ ایجاد و گسترش شهرها و روستاها، پل، جاده، ساختمان ها و سدها بدون
برنامه ریزی و توجه به جنبه های زیست محیطی

✓ فعالیت های صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه ها

✓ مصرف گرایی و تولید انبوه زباله

✓ شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات

اهمیت و ارزش جنگل های بارانی استوایی

از پیچیده ترین زیست بوم های جهان است که غنی ترین تنوع گیاهی و جانوری را دارد.

تنوع زیستی جهان مربوط به این جنگل $\frac{3}{4}$

جنگل های استوایی را ریه های زمین نامیده اند.

تولید حدود ۵۰ درصد اکسیژن زمین و تولید ۵۰ درصد رطوبت جو

تأثیر گذار بر آب و هوای کل سیاره زمین

گاز دی اکسید کربن در اثر فعالیت های انسان و استفاده از سوخت های فسیلی
وارد جو می شود.

این جنگل های انبوه قابلیت جذب دی اکسید کربن و تبدیل آن به اکسیژن را دارند.

جنگل های بارانی استوایی **خاستگاه اولیه** بسیاری از **درختان میوه** جهان مانند موز، نارگیل و **انبه** بوده است.

امروزه از این جنگل ها انواع **محصولات غذایی**، **دارویی** و **مواد اولیه صنعتی** به دست می آید.

قهوه، کاکائو، انواع روغن ها، لوازم آرایشی و عطرها، کائوچو، لاستیک و خمیر دندان

عصاره گیاهان استوایی در ترکیب بسیاری از داروهای شیمیایی به کار می رود.

« داروهای معالجه سرطان »

انواع میوه های
گرمسیری

میوهٔ درخت قهوه

درخت قهوه

درخت کائوچو

درخت کاکائو

ميوه درخت كاكاو

تخریب جنگل های استوایی در برخی از کشورها مانند **برزیل و اندونزی** بسیار گسترش یافته و باعث نابودی بسیاری از گونه های گیاهی و جانوری شده است.

در جنگل های آمازون، مدت های طولانی تعداد بسیار کمی از قبیله ها به صورت پراکنده زندگی می کردند.

در پنجاه سال اخیر، کشاورزی و دامداری و تجارت الوار و استخراج معادن طلا و بوکسیت (آلومینیوم) موجب تخریب یا جنگل زدایی در این منطقه شده است.

جنگل زدایی یعنی از بین بردن کامل جنگل ها در یک ناحیه

برای این کار جنگل ها را می سوزانند، درخت ها را با اره های برقی قطع می کنند و با هموارساز (بولدوزر) زمین ها را از درختان خالی می کنند.

وقتی درختان سوزانده یا قطع می شوند، دی اکسید کربن بیشتری وارد جو می شود و اثرات گازهای گلخانه ای بیشتر و زمین گرمتر می شود.

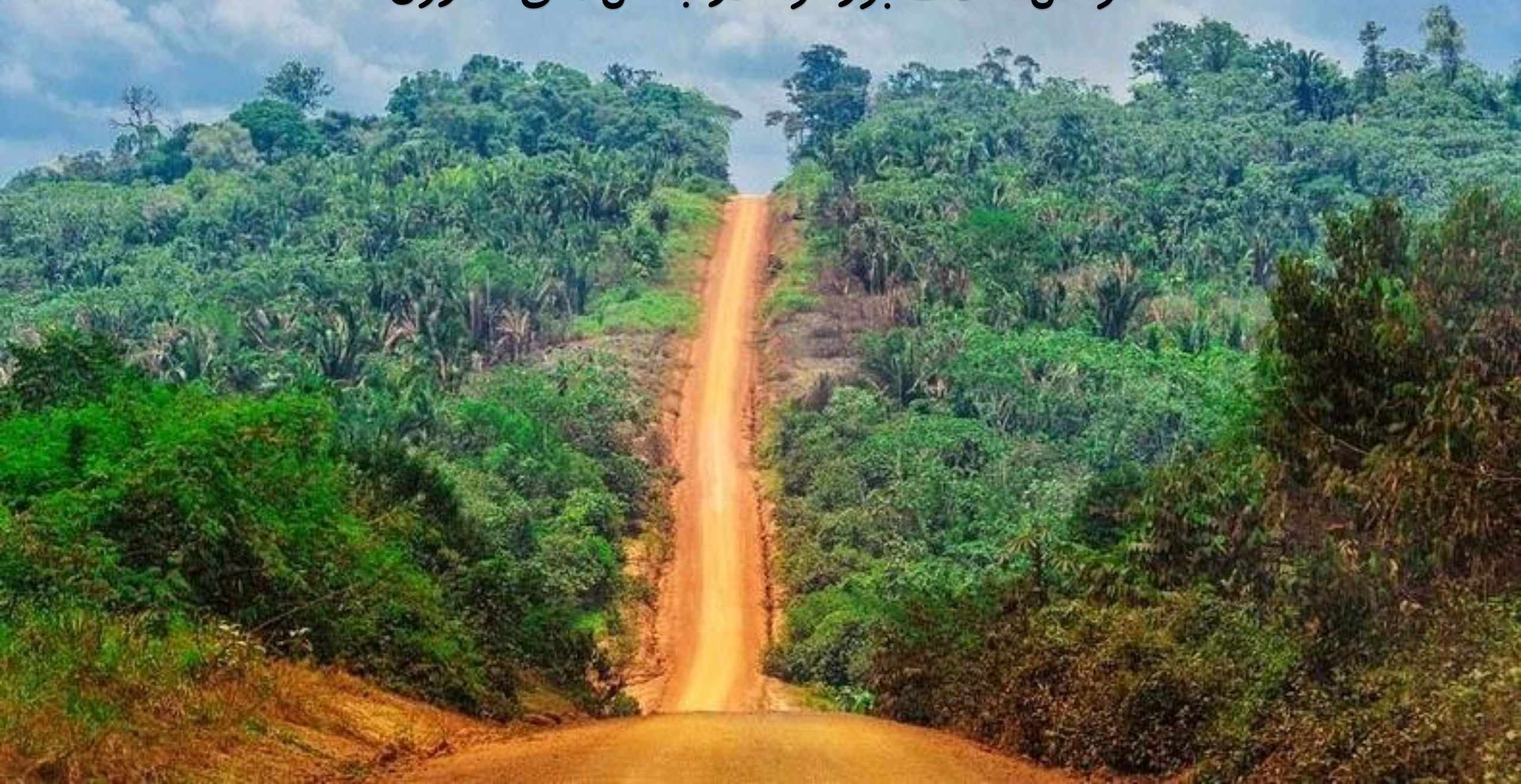

تخریب اراضی جنگلی
در اندونزی و تبدیل
آن به مزارع تولید
روغن پالم

احداث بزرگراه در جنگل های آمازون

مراحل احداث بزرگراه در جنگل های آمازون

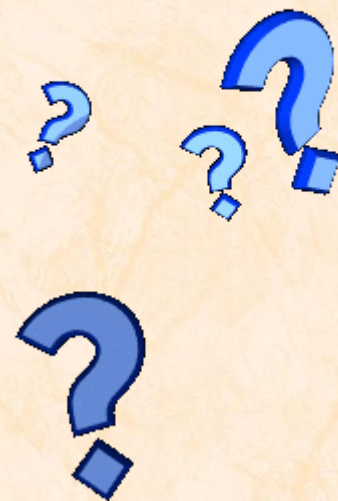

به نظر شما چه باید کرد؟

استفاده خردمندانه

شکی نیست که انسان برای ادامهٔ حیات مجبور به استفاده از منابع طبیعی است.

نکتهٔ مهم استفادهٔ صحیح و خردمندانه از منابع است.

به نظر شما در موضوع جنگل های استوایی چگونه می توان استفادهٔ صحیح و

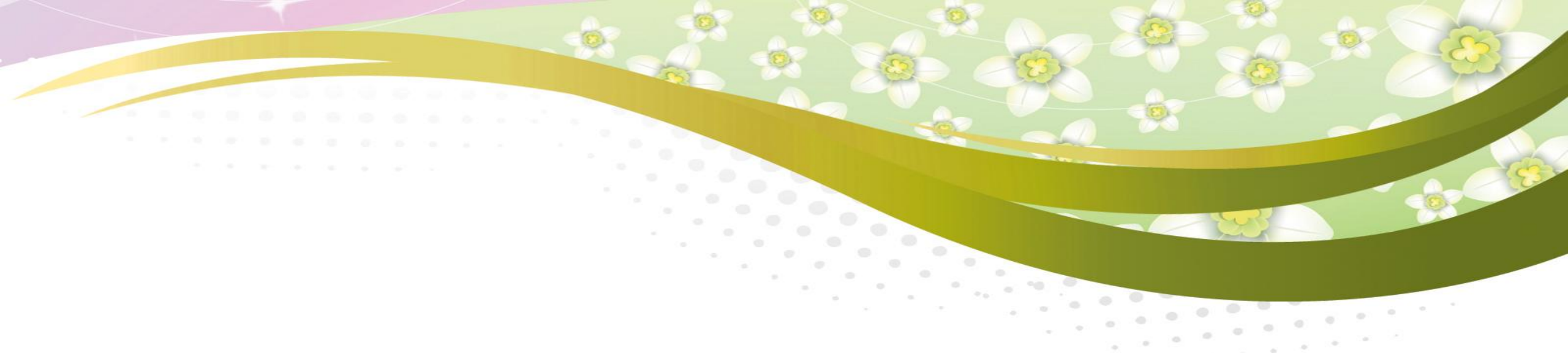
خردمندانه کرد؟

۱. باید بین استفاده اقتصادی از جنگل ها و فرصت بازسازی آنها تعادل به وجود بیاید.

میزان قطع درختان باید قاعده و قانونی داشته باشد و وقتی درختان قطع می شوند، با برنامه ریزی مناسب درختانی را جایگزین آنها کنند و فرصت رویش دوباره به درختان بدهند.

۲. کشاورزی و دامپروری با روش های علمی و جدید، که کمترین آسیب را به محیط زیست می رسانند، به کشاورزان این منطقه آموزش بدهند.

۳. با ایجاد پارک های وحش از گونه های گیاهی و جانوری در معرض خطر مراقبت کنند تا نسل آنها منقرض نشود.

همکاری بین المللی

ما در کشورهای مختلف اما روی یک سیاره زندگی می کنیم و همگی در آب و خاک و هوای این سیاره شریک هستیم.

اما متأسفانه اغلب کشورها به دنبال منافع خود هستند.

برای حفاظت از زیست بوم ها و تنوع زیستی، همه جوامع باید همکاری کنند.

نهاده‌ها و سازمان‌های بین‌المللی باید جلوی زیاده‌خواهی کشورهای مستکبر و خودخواه را بگیرند.

به عنوان مثال:

جنگ‌های طولانی مدت آمریکا در برخی کشورها و استفاده بسیار زیاد از سلاح‌های شیمیایی و مضر برای انسان و محیط زیست

آسیب‌های جبران‌ناپذیری را به مردم و محیط زیست کشورها وارد کرده است.

امام علی (ع) فرمود:

همه شما مسئول هستید، حتی نسبت به زمین و حیوانات.

نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶

پایان

